

Счетоводен стандарт (СС) 31 - Отчитане на дялове в смесени предприятия

Приложение към ПМС № 46 от 21.03.2005 г. – ДВ, бр. 30 от 7.04.2005 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 26.10.2007 г., в сила от 1.01.2008 г.

Цел

СС 31 определя реда за отчитане на дяловите участия

в смесени

предприятия и при отчитането на активите, пасивите, приходите и разходите във финансовите отчети на участниците в смесеното предприятие и на инвеститорите независимо от структурите или формите, в които се извършват дейностите на смесеното предприятие.

Обхват

1. Този стандарт се

прилага от:

а) смесените предприятия;

б) участниците и инвеститорите в смесените предприятия.

Определения

2. В този стандарт се използват определения със следното значение:

Смесено предприятие – договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол.

Контрол – правото да се управлява финансовата и оперативната политика на дадена стопанска дейност по начин, който осигурява извличане на изгода.

Съвместен контрол – договореното споделяне на контрола върху въпросната стопанска дейност.

Значително влияние – правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на дадена стопанска дейност, но не и контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Съдружник – страна, която участва в смесено предприятие и споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Инвеститор в смесено предприятие – участникът в смесено предприятие, който не участва в съвместния контрол върху него.

Пропорционална консолидация – методът на осчетоводяване и отчитане, при който процентният дял на съдружника във всеки от активите, пасивите, приходите и разходите на съвместно контролираната стопанска единица се комбинира ред по ред със сходните позиции или пък се отчитат като позиции на отделни редове във финансовите отчети на съдружника.

Метод на собствения капитал – [отменено]

Отчетът за приходите и разходите отразява дела на съдружника в резултатите от дейността на съвместно управляваното предприятие.

Форми на смесени

предприятия 3.1. Този стандарт разглежда три основни вида смесени предприятия:

а) съвместно контролирани дейности;

б) съвместно контролирани активи, и

в) съвместно контролирани стопански единици, които се описват чрез и отговарят на определението "смесено предприятие".

3.2. Общи за всички смесени предприятия се явяват следните черти:

а) двама или повече съдружници са обвързани с договорно

взаимоотношение, и

б) договорното взаимоотношение установява съвместен контрол.

Договорно взаимоотношение

4.1. За целите на този стандарт

дейност, при която липсва договорно взаимоотношение за установяване на съвместен контрол, не се смята за смесено предприятие.

4.2. Договорното взаимоотношение е в писмен вид и решава следните въпроси:

а) дейността, времетраенето и отчетните задължения на смесеното

предприятие;

б) назначаването на управителния съвет или равностоен управляващ орган

на смесеното предприятие и полагащите се на всеки съдружник права във връзка с гласуването;

в) дяловите вноски на съдружниците, и

г) разпределянето на продукцията, приходите, разходите и резултатите от дейността на смесеното предприятие между съдружниците.

4.3. С договорното взаимоотношение се установява съвместен контрол върху смесеното предприятие, с което се гарантира, че нито един от съдружниците не може да бъде в състояние да упражнява самостоятелен контрол върху дейността му.

Съвместно контролирани дейности 5.1. Съвместно контролираните дейности се базират на експлоатацията на активи и други ресурси на съдружниците, без да се основават на корпорация, съдружие или друга стопанска единица, нито пък на финансова структура, която да е отделна от самите съдружници, и всеки съдружник:

а) използва собствено имущество, съоръжения и оборудване, както и собствени материални запаси; поема собствени разходи и пасиви и се финансира сам;

б) получава дял от приходите от продажбите, определен в договорното взаимоотношение.

5.2. Всеки съдружник отчита и отразява в индивидуалните си финансови отчети, а впоследствие – и в консолидираните си финансови отчети:

а) контролираните от него активи и поетите от него задължения;

б) направените от него разходи и собствения си дял в приходите от продажбите на продукцията, стоките и услугите, произвеждани от смесеното предприятие.

5.3. Тъй като активите, пасивите, приходите и разходите са веднъж признати в индивидуалните финансови отчети на съдружника, а впоследствие – и

в

консолидираните му финансови отчети, при представянето на последните не се налага съдружникът да прави каквито и да е преизчисления или да предприема други консолидационни процедури по отношение на тези позиции.

5.4. Не е задължително да се води отделно счетоводство на смесеното предприятие или изготвянето на отделен финансов отчет за него. Воденето на отделно счетоводство на смесеното предприятие или изготвянето на отделен финансов отчет е за целите на съдружниците, с помощта на който се оценява ефективността на смесеното предприятие.

Съвместно контролирани активи 6.1. Съвместно контролираните активи се базират на съвместен контрол, а често и на съвместна собственост върху един или повече от активите, внесени в смесеното предприятие или придобити специално за целите на смесеното предприятие и посветени на неговите цели.

6.2. Активите се използват за извличане на изгода за съдружниците. Всеки съдружник получава дял от произведеното и понася предварително договорен дял от направените разходи.

6.3. Съществуването на съвместно контролирани активи обикновено не включва основаването на корпорация, съдружие или друга стопанска единица, нито пък на финансова структура, която да е отделна от тези на самите съдружници. Всеки съдружник притежава контрол върху своя дял от бъдещата стопанска изгода чрез дела си в съвместно контролирания актив.

6.4. Всеки съдружник включва във финансовите си отчети:

а) своя дял в съвместно контролираните активи, класифицирани според естеството на активите, а не като инвестиция;

б) своя дял от понесените пасиви при финансиране на собствения му дял;

в) своя дял от пасивите, понесени съвместно с другите съдружници във връзка със смесеното предприятие;

г) какъвто и да е приход от продажбата на този дял от продукцията заедно със своя дял в разходите, направени от смесеното предприятие, както и

д) каквито и да е разходи, свързани със собствения му дял в смесеното предприятие.

Съвместно контролирани стопански единици 7.1. Съвместно

контролираната стопанска единица се базира на създадена корпорация, съдружие или друга единица, в която всеки от съдружниците има дял. Такава единица действа по същия начин като всички останали търговски предприятия, но с тази разлика, че договорно взаимоотношение между съдружниците установява съвместен контрол върху дейността на единицата.

7.2. В индивидуалния си финансов отчет съдружникът отчита участието в съвместно контролирана стопанска единица по себестойността метод съгласно СС 28 – Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия.

7.3. Когато съдружник в съвместно контролирана стопанска единица е предприятие от група и поне един от останалите съдружници не е предприятие от групата, участието в съвместно контролираната стопанска единица се отчита в консолидирания финансов отчет съгласно СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия.

7.4. За целите на съставяне на консолидирания финансов отчет при прилагането на метода на пропорционална консолидация могат да се използват два начина за консолидиране:

а) съдружникът обединява ред по ред своя дял във всеки отделен актив, пасив, приход или разход на съвместно контролираната стопанска единица със сходни позиции от индивидуалния си финансов отчет, или

б) дялът на съдружника в активите, пасивите, приходите и разходите на съвместно контролираната стопанска единица се посочва на отделни редове в консолидирания финансов отчет.

7.5. Съдружникът прекратява прилагането на пропорционална консолидация от датата, на която преставя да участва в контрола на съвместно контролираната стопанска единица.

7.6. При метода на пропорционална консолидация се прилагат консолидационните процедури съгласно СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия.

7.7. Съдружникът трябва да отчита в индивидуалния си финансов отчет следните дялове в съответствие с СС 32 Финансови инструменти:

а) дял в смесено предприятие, придобит и държан изключително с цел да бъде продаден в близко бъдеще, и

б) дял в смесено предприятие, което действа в условията на строги дългосрочни ограничения, които значително възпрепятстват възможността му да прехвърля средства към съдружника.

7.8. Когато съвместно контролираната стопанска единица се превърне в дъщерно предприятие на съдружника, тъй като той е придобил контрола върху нея, съдружникът започва да отчита своя дял в съответствие с изискванията за отчитане на инвестиции в дъщерно предприятие съгласно СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия.

Сделки между съдружника и съвместно контролираното предприятие 8.1. Когато даден съдружник предостави активи или ги продаде на

смесеното предприятие, признаването на каквато и да е част от печалба или загуба в резултат на сделката трябва да отразява същността на сделката. Когато активите омават в смесеното предприятие и при условие че съдружникът е прехвърлил значителните рискове и изгоди от собствеността, съдружникът трябва да признава само онази част от печалбата, която може да се отнесе и към дяловете на другите съдружници. Съдружникът признава изцяло каквато и да е загуба, когато вноската или продажбата сочи наличие на спад в нетната реализируема стойност на текущ актив или загубата от обезценка.

8.2. Когато даден съдружник закупи активи от смесено предприятие, не е необходимо съдружникът да признава своята част от печалбата на смесеното предприятие в резултат на извършената сделка, докато активите не бъдат продадени на независимо трето лице. Съдружникът трябва да признава загуби, произтичащи от такива сделки, по същия начин, по който признава печалбите, но с тази разлика, че загубите трябва да се признават незабавно, в случай че отразяват наличен спад в нетната реализируема стойност на текущ актив или

загуба от обезценка.

8.3. За да прецени доколко дадена сделка между съдружник в смесено предприятие и смесеното предприятие съдържа доказателства за обезценка на активи, съдружникът определя възстановителната стойност на актива съгласно СС 36 - Обезценка на активи. За да определи стойността при употреба, бъдещите парични потоци от актива се оценяват съобразно употребата на актива и окончателното му отвеждане от смесеното предприятие.

Отчитане на дялово участие в смесени предприятия във финансовите

отчети на инвеститора 9. Инвеститор в смесено предприятие, който не участва в съвместния

контрол, отчита своето дялово участие в смесеното предприятие в своя финансов отчет като финансов инструмент. А когато инвеститорът има значително влияние в смесеното предприятие - като инвестиция в асоциирано предприятие.

Оповестяване 10. В приложението към годишния финансов отчет съдружниците оповестяват:

- а) описанието и размера на дяловете в смесеното предприятие;
- б) дела от печалбата (загубата), реализиран от участник в смесеното предприятие;
- в) непредвидимите събития по отношение на своя дял в смесеното предприятие;
- г) дела от възникналите задължения, произтичащи от участието в смесеното предприятие.